

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Gymnázium, Kpt. Nálepku 6, 073 01 Sobrance
4. Názov projektu	Zvyšovanie čitateľskej, matematickej, finančnej a prírodovednej gramotnosti na gymnáziu
5. Kód projektu ITMS2014+	312011U042
6. Názov pedagogického klubu	Klub prírodovednej gramotnosti
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	12.01.2023
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Učebňa gramotnosti
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Michal Bodnár
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	https://gsobrance.edupage.org

11. Manažérske zhrnutie:

Kľúčové slová: výhody, nevýhody, pracovné listy, mapy, projekty, experimenty, zefektívnenie výučby, prírodovedné predmety, prírodovedná gramotnosť

Krátka anotácia:

Učiteľ by si mal zvoliť vždy vhodné formy na dosiahnutie vytýčeného cieľa. Prejavuje sa popritom aj tvorivosť samotného učiteľa. Jedným z cieľov učiteľa je takto vytvárať pre žiakov zaujímavé a motivujúce pracovné listy, vyberať vhodné experimenty a klásť problémové úlohy vyplývajúce s bežného života a týkajúce sa preberaného učiva.

Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia

1. Úvod – prezencia prítomných členov klubu
2. Vyhodnotenie realizácie učebnej činnosti žiakov zameraných na voľné vyjadrenie súčasných predstáv o pozorovanom jave, používanie dôkazov pri formulácii argumentácie
3. Zhodnotenie výhod a nevýhod využitia pracovných listov, máp, projektov, experimentov na zefektívnenie výučby prírodovedných predmetov
4. Diskusia.
5. Záver

Priebeh stretnutia

Prezenčné stretnutie klubu prírodovednej gramotnosti sa uskutočnilo v učebni gramotnosti na gymnáziu v Sobrance. Stretnutie otvoril a viedol koordinátor klubu prírodovednej gramotnosti Mgr. Michal Bodnár.

Po prezencii členov klubu prírodovednej gramotnosti boli všetci prítomní oboznámení s hore uvedeným programom a s novou témou stretnutia.

Zhodnotenie výhod a nevýhod využitia pracovných listov, máp, projektov, experimentov na zefektívnenie výučby prírodovedných predmetov.

V rámci jednotlivých bodov stretnutia postupne hodnotili svoje poznatky a postrehy všetci členovia klubu prírodovednej gramotnosti. Používanie hore uvedených metód a foriem sa v rámci zefektívnenia výučby ukázalo vo veľmi pozitívnom svetle.

Na základe aktívneho pozorovania a pozitívnych názorov žiakov na pracovné listy, experimenty, mapy a problémové úlohy sme dospeli k záverom, že implementácia týchto konkrétnych vyučovacích metód do vyučovacieho procesu na hodinách prírodovedných predmetov ako aj na hodinách prírodovednej gramotnosti má svoje opodstatnenie. Využívanie pracovných listov na hodinách vedie k zvyšovaniu samostatnosti žiakov pri riešení úloh, rozvíja ich myslenie. Nespornou výhodou pracovných listov je aj ich motivačný prvok, pretože vyučovanie je efektívnejšie, ak sú žiaci sústredení pri výklade a opakovaní učiva. Pracovné listy dokážu žiakov nielen motivovať, ale aj aktivizovať, zaujať.

Prínosom pre učiteľa pri využívaní pracovných listov vo vyučovacom procese je aj to, že žiaci na hodinách menej vyrušujú, sú disciplinovaní a aktívne sa zapájajú do vyučovacieho procesu.

S pracovnými listami žiaci môžu pracovať aj doma. Aj pre prácu s pracovnými listami platí požiadavka individuálneho prístupu k žiakom. Učiteľ musí zvážiť, ako žiaci budú pracovať s pracovnými listami. Či bude každý žiak pracovať samostatne v rámci triedy, alebo žiaci budú pracovať v skupinách tak, že budú sa spoločne podieľať na riešení konkrétnych zadaných úloh.

Je vhodné, ak všetky vyriešené úlohy si žiaci skontrolujú za pomoci učiteľa, alebo vyriešené úlohy bude učiteľ sám kontrolovať. Väčšiu pozornosť je potrebné venovať tým úlohám v pracovných listoch, ktoré žiaci považujú za náročnejšie na vypracovanie.

Učiteľ by mal klásť dôraz na to, aby žiaci správne pochopili úlohu, resp. zadanú otázku.

Pri práci žiakov s pracovnými listami v skupinách sa predpokladá, že trieda sa rozdelí na skupiny a každá z nich si plní svoje úlohy. Výhodou v tomto prípade sú menšie skupiny, troch resp. štyroch žiakov. Pritom sa realizuje rozdelenie práce, ktoré sa uplatní tak medzi skupinami, ako aj vo vnútri skupín. Každý žiak v skupine sa zúčastňuje na riešení jednotlivých úloh. Počíta sa tu s prácou každého žiaka v skupine. Jeden žiak hľadá správne riešenie úlohy na internete, ďalší žiak môže využiť pri riešení úlohy rôzne encyklopédie. Takto žiaci sa učia pracovať v tíme.

Ďalšia možnosť riešenia úloh v skupine spočíva v tom, že každý žiak v skupine rieši samostatne tú istú úlohu. Po vyriešení úlohy žiaci diskutujú, hľadajú to najsprávnejšie riešenie úlohy. Pri skupinovej forme organizácie práce sa riadenie edukačného procesu pre

učiteľa stáva zložitejším, pretože musí uskutočňovať zároveň kontroly plnenia rôznych úloh. Riešenia žiaci zapisujú na vyznačené miesta.

Štruktúra vyučovacej hodiny závisí od jednotlivých zložiek, vyučovanie, ako sú obsah a cieľ hodiny, výber metód, materiálnych didaktických prostriedkov, zloženia žiakov v triede a prostredie, v ktorom sa realizuje vyučovacia hodina.

Učiteľ si musí zvoliť vhodné formy na dosiahnutie vytýčeného cieľa. Tu sa prejavuje aj tvorivosť samotného učiteľa. V našom prípade vytvárať pre žiakov zaujímavé a motivujúce pracovné listy. Zámerom učiteľa je aj to, aby sa do vyučovacieho procesu zapojilo čo najviac žiakov.

V posledných rokoch sa v rámci vyučovania prírodovedných predmetov rapídne mení vzdelávacia koncepcia. Postupne sa ustupuje od výkladových hodín a na rad sa dostávajú metódy, v ktorých je primárnym cieľom riešiť problémové úlohy. Biológia, fyzika, chémia, geografia a informatika sú priam predurčené svojim objektom skúmania na takýto typ vyučovania. Po nadobudnutí základných vedomostí sa učiteľovi otvára široké pole realizácie, takéto úlohy zadefinovať a motivovať a viesť žiakov k ich úspešnému vyriešeniu. Vzdelávací štandard je tiež koncipovaný tak, aby učiteľ nepredkladal žiakom len hotové poznatky, ale vytváral im primerané podmienky na aktívne osvojovanie vedomostí. Vytvára sa tak priestor, ktorý umožňuje žiakovi manipulovať s konkrétnymi predmetmi, pozorovať javy, merať, vykonávať experimenty, vzájomne diskutovať, riešiť otvorené úlohy, praktické a teoretické problémy.

Riešenie problémových úloh má z didaktického hľadiska pre žiaka viacero prínosných aspektov. Žiak je svojim spôsobom prinútený si vyhľadať informácie o probléme, respektíve o tej časti problematiky, ktorá bezprostredne súvisí s jemu zadanou konkrétnou úlohou, následne je nutné, aby na základe analyticko-syntetických metód vypracoval stratégiu riešenia danej úlohy, následne, mnohokrát aj metódou pokus – omyl sa dopracoval k riešeniu úlohy a na záver zozbierané fakty správne vyhodnotil a interpretoval.

Všetky vyššie spomenuté úkony budú neskôr pre žiaka nevyhnutne potrebné na riešenie nielen problémových úloh na rôznych stupňoch školy, ale aj v bežnom živote.

Pri metodike práce s pracovnými listami je dôraz kladený na jeho správne a vhodné využitie v edukačnom procese. Pracovné listy učiteľ môže využiť v každej fáze vyučovacieho procesu. Z toho vyplýva požiadavka premyslieť si funkciu a didaktický význam pracovných listov v danej fáze, jeho vhodné zaradenie a využitie.

V rámci diskusie a bodu rôzne sa členovia klubu zhodli na záveroch a odporúčaníach.

1. **Záver a odporúčania:**

Záver a odporúčania:

Implementácia pracovných listov, experimentov, máp a problémových úloh do vyučovacieho procesu na hodinách prírodovedných predmetov má svoje opodstatnenie. Na základe kladnej odozvy názorov učiteľov a hlavne aj žiakov sa určite používanie týchto vyučovacích prostriedkov na zefektívnenie edukačného procesu na hodinách prírodovednej gramotnosti odporúča, a to aj vzhľadom na to, že práve tieto vyučovacie hodiny sú na to určené.

2.	Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Michal Bodnár
3.	Dátum	12.01.2023
4.	Podpis	
5.	Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Marián Mižák
6.	Dátum	12.01.2023
7.	Podpis	